

नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्पाची
डीबीटी प्रणाली सुरु राहण्याकरिता
कोटक महिंद्रा बँकेत प्रकल्पाचे उघडलेले
बँक खाते चालू ठेवण्यास सूट देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : नादेकृ ४६१८/प्र.क्र.५०/८-अ
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई- ४०० ०३२
दिनांक : २३ डिसेंबर, २०२०

संदर्भ:-

१. कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्र. हअप्र-७१६/प्र.क्र. ८२/राकृवियो कक्ष, दि. १७.०१.२०१८
२. वित्त विभाग शासन निर्णय क्र. संकिर्ण-२०२०/प्र.क्र. ५१/२०/कोषा प्रशा-५, दि. १३.३.२०२०.
३. नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्प कार्यालयाचे पत्र क्र.नादेकृसंप्र ०८१९/ प्र.क्र. १४८/ कृव्यवि/३२४/२०२० , दि.२३.४.२०२०

प्रस्तावना:-

जागतिक बँक सहाय्यित नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्पाची (PoCRA) सन २०१७-१८ पासून राज्यातील १५ जिल्ह्यांतील ५१४२ गावांमध्ये अंमलबजावणी करण्यात येत आहे. या प्रकल्पामध्ये शेतकऱ्यांच्या आत्महत्येने ग्रस्त असलेल्या मराठवाड्यातील ८ आणि विदर्भातील ६ जिल्हे आणि जळगाव जिल्ह्याचा समावेश आहे. या प्रकल्पांतर्गत हवामान बदलामुळे शेतीवर होणाऱ्या विपरीत परिणामांना तोंड देण्यासाठी हवामानुकूल शेती पद्धती विकसित करण्याचे प्रयत्न करण्यात येत आहेत. याकरिता प्रकल्पांतर्गत विविध उपक्रम हाती घेण्यात येत असून त्यापैकी शेतकऱ्यांना व शेतकऱ्यांच्या उत्पादक संस्था/गटांना शेतीशी निगडित विविध बाबींसाठी (कृषि यंत्र व औजारे, फळबाग लागवड, सूक्ष्म सिंचन सिंचन संच, शेततळे, प्रक्रिया प्रकल्प इ.) अर्थसहाय्य करण्यात येत आहे. नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्पाची अंमलबजावणी सुरु करतेवेळी राज्य शासनाचे महा-डीबीटी पोर्टल विकसित झाले नव्हते. त्यामुळे शेतकऱ्यांना प्रकल्पातील विविध बाबींचा सुलभतेने लाभ देण्याकरिता अर्ज करण्यापासून प्रत्यक्ष अनुदान मिळण्यापर्यंत सर्व टप्प्यांसाठी प्रकल्पाने कोटक महिंद्रा बँकेच्या मदतीने त्यांच्याकडे प्रकल्पाचे बँक खाते उघडण्याच्या बदल्यात ऑनलाईन डी.बी.टी. प्रणाली विकसित केलेली असून या प्रणालीद्वारे मागील २ वर्षांपासून शेतकऱ्यांना त्यांच्या बँक खात्यावर थेट अनुदान वर्ग करण्यात येत आहे.

वित्त विभागाच्या संदर्भाकित दिनांक १३.३.२०२० च्या शासन निर्णयानुसार खाजगी अथवा सहकारी क्षेत्रातील बँकामध्ये कोणत्याही शासकीय योजनांचा निधी जमा करण्याकरीता उघडण्यात आलेली खाती दिनांक १.४.२०२० पासून बंद करुन केवळ राष्ट्रीयकृत बँकेत खाती उघडण्याबाबत निर्णय घेण्यात आला आहे.

सद्यःस्थितीत, महा-डीबीटी पोर्टलद्वारे नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्पाची अंमलबजावणी करण्यासाठी प्रणाली विकसित / संलग्न (इंटीग्रेट) करण्याचे काम हाती घेतले आहे परंतु, सदर प्रणाली तयार होऊन पूर्णपणे कार्यरत होण्यास काही कालावधी लागणार आहे. सद्यःस्थितीत, प्रकल्पाचे राष्ट्रीयकृत बँकेत खाते उघडल्यास कोटक महिंद्रा बँकेमार्फत सुरु असलेली ऑनलाईन डिबीटी प्रणाली बंद पडेल. सबब, महा-डीबीटी पोर्टलवर नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्पाकरिता स्वतंत्र प्रणाली विकसित होईपर्यंत प्रकल्पाच्या अंमलबजावणीत खंड पडू नये व शेतकऱ्यांना अनुदान वितरणात अडचणी निर्माण होऊ नयेत म्हणून कोटक महिंद्रा बँकेत प्रकल्पाचे उघडलेले बँक खाते चालू ठेवण्यास सूट देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्याबाबत शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे :-

शासन निर्णय :

१. महा-डीबीटी पोर्टलद्वारे नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्पाकरिता डीबीटी प्रणाली विकसित होईपर्यंत/ सध्याची प्रणाली संलग्न (इंटीग्रेट) होईपर्यंत प्रकल्पाच्या अंमलबजावणीत खंड पडू नये व शेतकऱ्यांना अनुदान वितरणात अडचणी निर्माण होऊ नयेत म्हणून प्रकल्पाचे कोटक महिंद्रा बँकेत उघडलेले बँक खाते चालू ठेवण्यास वित्त विभागाच्या संदर्भाकित शासन निर्णय दिनांक १३.३.२०२० मधून सूट देण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
२. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक १९१/२०/को.प्र.-५, दिनांक २८.८.२०२० अन्वये मिळालेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.
३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२०१२२४११०६४३९६०१ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(श्रीकांत चं. आंडगे)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
२. अपर मुख्य सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
३. अपर मुख्य सचिव (वित्त) वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई

४. सचिव(कृषि), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
५. प्रकल्प संचालक, नानाजी देशमुख कृषी संजिवनी प्रकल्प, मुंबई
६. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
७. संचालक (नियोजन व प्रक्रिया), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
८. महालेखापाल (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपूर
९. महालेखापाल (लेखा व अ नुज्ञेयता), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपूर
१०. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
११. निवासी लेखापरिक्षा अधिकारी, मुंबई
१२. मुख्य लेखा परिक्षक, स्थानिक निधी लेखा, कोकण भवन, नवी मुंबई
१३. उप मुख्य लेखा परिक्षक (वरिष्ठ), स्थानिक निधी लेखा, कोकण भवन, नवी मुंबई
१४. वित्त विभाग (कार्यासन व्यय -१/अर्थसंकल्प-३/अर्थसंकल्प-१३), मंत्रालय, मुंबई
१५. कार्यासन २-अ कृषि व पदुम विभाग मंत्रालय, मुंबई
१६. मा.मंत्री (कृषि) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई
१७. निवड नस्ती.